

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ЗАПОРІЗЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ЗАПОРІЗЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

13.04.2016 р. № 5-рш м. Запоріжжя

Справа № 03/04-16

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Запорізького обласного територіального відділення, розглянувши подання другого відділу досліджень та розслідувань територіального відділення про попередні висновки від 23.03.2016 № 03-31-спр та матеріали справи № 03/04-16 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції Вільнянською міською радою (юридична адреса: вул.Бочарова, буд. 4, м. Вільнянськ, Запорізька область, 70002, код ЄДРПОУ 25486771) (надалі - Рада),

ВСТАНОВИЛА:

Провадження у справі № 03/04-16 у відношенні Ради розпочато розпорядженням адміністративної колегії територіального відділення від 02.03.2016 № 9-р, у зв'язку з наявністю в діях Вільнянської міської ради, які полягали у встановленні Рішеннями Вільнянської міської ради від 19.02.2015 №1 та від 15.01.2016 №1 «Про пільги щодо земельного податку у м.Вільнянськ» на 2015 та 2016 роки окремим суб'єктам господарювання (комунальним підприємствам, які діють на території Вільнянської міської ради) пільг зі сплати земельного податку, у порівнянні з іншими суб'єктами господарювання, які здійснюють аналогічні види діяльності (використовують ділянку за однаковим цільовим призначенням), ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом 7 частини другої статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, шляхом надання окремим суб'єктам господарювання пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції в м.Вільнянськ.

Рада, відповідно до Свідоцтва про державну реєстрацію юридичної особи Серії АОО №627122, зареєстрована 21.05.1997 за № 1 083 120 0000 014294 (код ЄДРПОУ 25486771).

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»:

- сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами (стаття 10);

- від імені та в інтересах територіальних громад права суб'єкта комунальної власності здійснюють відповідні ради (стаття 16).

Таким чином, Рада є органом місцевого самоврядування, що представляє територіальну

громаду м. Вільнянськ, здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, а також здійснює права суб'єкта комунальної власності.

Відповідно до статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування», до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад, серед інших, відноситься встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України.

Згідно статті 10 Податкового кодексу України (надалі - Кодекс), до місцевих податків належать податок на майно та єдиний податок. Податок на майно складається з: податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки; транспортного податку; плати за землю (стаття 265).

Сільські, селищні, міські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів (пункт 12.3 статті 12 Кодексу).

Статтею 7 Кодексу визначено загальні засади встановлення податків і зборів, зокрема, під час встановлення податку можуть передбачатися пільги та визначено порядок їх застосування.

Елементи податку, визначені в пункті 7.1 статті 7 Кодексу, підстави для надання податкових пільг та порядок їх застосування визначаються виключно Кодексом (пункт 7.4 статті 7 Кодексу).

Відповідно до пункту 284.1 статті 284 Кодексу органам місцевого самоврядування надано повноваження щодо встановлення ставок плати за землю та пільг щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території.

Підставами для надання податкових пільг є особливості, що характеризують певну групу платників податків, вид їх діяльності, об'єкт оподаткування або характер та суспільне значення здійснюваних ними витрат (пункт 30.2 статті 30 Кодексу).

Податкові пільги, порядок та підстави їх надання встановлюються з урахуванням вимог законодавства України про захист економічної конкуренції виключно цим Кодексом, рішеннями Верховної Ради Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування, прийнятими відповідно до цього Кодексу (пункт 30.5 статті 30 Кодексу).

Тобто, Кодексом передбачено, що податкові пільги надаються певній групі платників податку за видом їх діяльності (на певному ринку товару), враховуючи суспільне значення здійснюваних ними витрат, з урахуванням вимог законодавства про захист економічної конкуренції.

Рішення Вільнянської міської ради від 19.02.2015 «Про пільги щодо земельного податку у м. Вільнянськ на 2015 рік» (термін дії з 01.01.2015 по 31.12.2015) №1 та від 15.01.2016 №1 «Про пільги щодо земельного податку у м. Вільнянськ на 2016 рік» (термін дії з 01.01.2016 по 31.03.2016) (надалі – Рішення від 19.02.2015 та Рішення від 15.01.2016 відповідно) передбачають встановлення пільг щодо сплати земельного податку, починаючи з 01.01.2015 по 31.03.2016.

Так, відповідно до підпункту 1.5 пункту 1 Рішення від 19.02.2015 та підпункту 1.4 пункту 1 Рішення від 15.01.2016, комунальні підприємства, що діють на території Вільнянської міської ради, звільнено стовідсотково від сплати земельного податку.

Визначальним при наданні права на пільгу є специфіка діяльності конкретних груп платників, її важливість для суспільного життя.

За інформацією Вільнянської міської ради (лист виконавчого комітету Ради від 15.03.2016 №02-02-07/267), пільги комунальним підприємствам, установам та організаціям, які здійснюють свою діяльність на території Вільнянської міської ради, встановлювалися за клопотанням керівників вказаних підприємств.

При цьому, Рішеннями Вільнянської міської ради від 19.02.2015 №1 та від 15.01.2016 №1 щодо надання пільг зі сплати земельного податку комунальним підприємствам не враховані підстави для надання вказаних пільг платникам податку, види їх діяльності.

суспільне значення здійснюваних ними витрат, рівність в оподаткуванні між суб'єктами господарювання на певному ринку товару.

Отже, Рішення від 19.02.2015 та Рішення від 15.01.2016 передбачають, що при одному й тому ж функціональному використанні земель, при здійсненні своєї діяльності на одному товарному ринку, одні суб'єкти господарювання платять земельний податок у повному обсязі, а інші (комунальні) – звільнені від нього у 100% розмірі.

За інформацією виконавчого комітету Ради (лист від 15.03.2016 №02-02-07/267), на території м. Вільнянськ свою діяльність здійснюють 26 юридичні особи комунальної форми власності за різними видами діяльності, з яких 8-м – комунальні підприємства.

Так, основним видом діяльності Вільнянського районного комунального підприємства «Редакція газети» є видання газет; Вільнянського районного комунального підприємства «Друкарня» - виробництво паперових канцелярських виробів; комунального підприємства "Вільнянський міськкомунгосп Запорізької області" – комунальне обслуговування об'єктів (зі збору ТПВ, послуги з ремонту приміщень, будинків, споруд, обслуговування та утримання житлових будинків та прибудинкових територій (багатоквартирних будинках)), комунального підприємства "Спеціалізована ритуальна служба Вільнянської міської ради" - організація поховань і надання суміжних послуг; комунального підприємства "Центр геоінформаційних систем" Вільнянської районної ради - діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах; комунального підприємства "Аптечне об'єднання "Фармація" Запорізької обласної ради – роздрібна торгівля фармацевтичними товарами

Тобто, вказані комунальні підприємства здійснюють свою діяльність на відповідних конкурентних або потенційно конкурентних ринках товару, однак, пільги зі сплати земельного податку надавалися Радою лише комунальним підприємствам.

Так, відповідно до офіційного сайту Головного управління Держгеокадастру у Запорізькій області (<http://zemzp.gov.ua/>), станом на 01.02.2015 лише на території Запорізької області зареєстровано 64 суб'єкти господарювання, які можуть виконувати роботи із землеустрою та надавати послуги з проведення землеоціночних робіт і земельних торгів. Згідно із статтею 1 Закону України «Про землеустрій», до видів робіт із землеустрою, зокрема, відносяться топографо-геодезичні роботи.

Відповідно до Законів України «Про житлово-комунальні послуги» та «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку» комунальні послуги мешканцям багатоквартирних будинків (зі збору ТПВ, обслуговування та утримання житлових будинків та прибудинкових територій) можуть надавати фізичні особи-підприємці та юридичні особи різної форми власності.

Згідно із Законом України «Про поховання та похоронну справу», надання ритуальних послуг відповідно до необхідного мінімального переліку окремих видів ритуальних послуг, здійснюється ритуальними службами (спеціалізованими комунальними підприємствами, що створюються органами місцевого самоврядування в порядку, встановленому законом, з метою здійснення організації поховання померлих і надання ритуальних послуг) або за договором суб'єктами господарювання інших форм власності, які виявили бажання працювати на ринку ритуальних послуг.

Відповідно до інформації з офіційного сайту Державної служби України з лікарських засобів (надалі - Держлікслужба України), на території м.Вільнянськ діяльність на ринку послуг з роздрібною торгівлю лікарськими засобами, окрім комунального підприємства "Аптечне об'єднання "Фармація" Запорізької обласної ради, здійснюють йще 2 суб'єкти господарювання різних форм власності, а саме: приватна виробничо-комерційна фірма «АЕК» та товариство з обмеженою відповідальністю «Аптека-Магнолія», тощо.

В своєму листі від 15.03.2016 №02-02-07/267 виконавчий комітет Ради зазначає, що на сьогоднішній день комунальне підприємство "Аптечне об'єднання "Фармація" Запорізької

обласної ради (надалі – КП «Фармація») не має в своєму користуванні земельних ділянок на території Вільнянської міської ради, свою господарську діяльність КП «Фармація» здійснює в нежитловому приміщенні, яке надано йому виконавчим комітетом Ради за договором позики.

Відповідно до стаття 827 Цивільного кодексу України, за договором позики одна сторона (позичкодавець) безоплатно передає або зобов'язується передати другій стороні (користувачеві) річ для користування *протягом встановленого строку*.

Тобто, КП «Фармація», як і інші юридичні особи, які здійснюють/можуть здійснювати свою діяльність на певних ринках товару в м. Вільнянськ, є *потенційними користувачами/власниками земельних ділянок* у визначених територіальних межах, а отже, відповідно до Податкового кодексу України, у разі користування/володіння земельною ділянкою, мусять сплачувати земельний податок. Водночас, Рішеннями від 19.02.2015 №1 та від 15.01.2016 №1 КП «Фармація», як комунальне підприємство, звільнено від сплати земельного податку.

Враховуючи вищевикладене, Рішення Вільнянської міської ради від 19.02.2015 №1 та від 15.01.2016 №1 щодо надання пільг зі сплати земельного податку комунальним підприємствам, які діють на території Вільнянської міської ради, які прийняті без врахування підстав для надання вказаних пільг платникам податку, видів їх діяльності, суспільного значення здійснюваних ними витрат, рівності в оподаткуванні між суб'єктами господарювання, можуть призвести до надання на певному ринку товару окремим суб'єктам господарювання пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів.

Згідно з нормою абзацу 1 статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція (конкуренція) - це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

Водночас, дії Ради щодо встановлення Рішеннями від 19.02.2015 №1 та від 15.01.2016 №1 пільг зі сплати земельного податку окремим суб'єктам господарювання, а саме: комунальним підприємствам, без врахування підстав для надання вказаних пільг платникам податку, видів їх діяльності, суспільного значення здійснюваних ними витрат, рівності в оподаткуванні між суб'єктами господарювання, які конкурують між собою на певному товарному ринку, замінюють власні досягнення вказаних суб'єктів господарювання як джерело здобуття ними переваг у конкуренції за допомогою зовнішніх чинників.

За таких умов дія конкурентних механізмів спотворюється, а суб'єкти господарювання (комунальні підприємства) втрачають мотивацію до змагання на ринку, до зменшення витрат, оновлення асортименту товарів, підвищення якості продукції тощо.

Відповідно до частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції», органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Згідно із частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

За приписами статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування забороняється і тягне за собою відповідальність згідно із законом.

Враховуючи вищевказане, дії Ради, які полягають у встановленні Рішеннями від 19.02.2015 та від 15.01.2016 окремим суб'єктам господарювання (комунальним підприємствам, які діють на території Вільнянської міської ради) пільг зі сплати земельного податку, у порівнянні з іншими суб'єктами господарювання, які здійснюють (можуть здійснювати) аналогічні види діяльності (використовують ділянку за однаковим цільовим призначенням), є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом 7 частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, шляхом надання окремим суб'єктам господарювання пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції в м.Вільнянськ.

Відповідно до пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 14 березня 2012 року №169-р, (зі змінами), територіальним відділенням було надіслано Раді подання про попередні висновки по справі № 03/04-16 для надання зауважень та заперечень стосовно результатів розгляду справи.

На подання про попередні висновки від 23.03.2016 № 03-31-спр по справі № 03/04-16 Рада в листі від 05.04.2016 №02-02-07/360 зазначила, що рішення Ради від 15.01.2016 №1 «Про пільги щодо земельного податку у м.Вільнянськ на 2016 рік» втратило чинність з 01.04.2016, в подальшому всі зауваження і пропозиції територіального відділення щодо дотримання Радою вимог законодавства про захист економічної конкуренції при наданні пільг зі сплати земельного податку будуть неодмінно враховані.

Керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правил розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 № 5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 14 березня 2012 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Запорізького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ВИРІШИЛА:

1. Визнати дії Вільнянської міської ради (юридична адреса: вул.Бочарова, буд. 4, м. Вільнянськ, Запорізька область, 70002, код ЄДРПОУ 25486771), які полягали у встановленні рішеннями Ради від 19.02.2015 №1 та від 15.01.2016 №1 «Про пільги щодо земельного податку у м.Вільнянськ» на 2015 та 2016 роки окремим суб'єктам господарювання (комунальним підприємствам, які діють на території Вільнянської міської ради) пільг зі сплати земельного податку, у порівнянні з іншими суб'єктами господарювання, які здійснюють (можуть здійснювати) аналогічні види діяльності (використовують ділянку за однаковим цільовим призначенням), порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом 7 частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, шляхом надання окремим суб'єктам господарювання пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції в м.Вільнянськ.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії

Н.Л. Балюра

Члени адмінколегії:

Секретар адмінколегії:

Голубова І.О.

Фоміна Н.М.

Чечель К.І.

Швець Л.А.